

سازمان بیمه سلامت ایران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شیوه نامه استحقاق بنجی (استسباب) الکترونیکی درمان بیمه شدگان بستری

شیوه‌نامه استحقاق سنجی (استبار) الکترونیکی درمان بیمه‌شدگان بستری

۱- هدف:

- استعلام الکترونیکی و استحقاق سنجی درمان بیمه‌شدگان
- شناسایی پوشش بیمه‌ای فرد و همپوشانی بیمه‌ای
- جلوگیری از ورود اطلاعات هویتی چند باره بیماران در سامانه‌های موازی در هنگام پذیرش و نهایتاً کاهش زمان پذیرش بیماران بستری

۲- دامنه عملکرد:

ادارات کل بیمه سلامت استانی و بیمارستان‌های طرف قرارداد سازمان بیمه سلامت ایران

۳- تعاریف و اصطلاحات:

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سازمان: سازمان بیمه سلامت ایران

بیمارستان: بیمارستان‌های زیرمجموعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر بیمارستان‌های طرف قرارداد سازمان

کارشناس ناظر بیمارستانی: نماینده صاحب صلاحیت اداره کل بیمه سلامت استان در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی

پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور: همان پایگاه موضوع بند «ج» ماده ۷۰ قانون برنامه توسعه ششم و بند ه تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ است که به استناد آن، کلیه مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیر دولتی و خصوصی مکلفند خدمات خود را از طریق استحقاق سنجی از این پایگاه و بر اساس ضوابط اعلام شده از سوی سازمان بیمه سلامت ایران ارائه نمایند.

سامانه سازمان: سامانه مدیریت امور بیمه‌شدگان سازمان که مبتنی بر پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور است که کلیه همکاران سازمان، بیمه‌شدگان و مؤسسات طرف قرارداد و پزشکان و سایر اعضای تیم سلامت (مستقر در این مؤسسات) در آن تعریف شده‌اند.

شناسه رهگیری سَماد: شناسه‌ای است برای بستری شدن بیمه‌شده که برای هر بار مراجعه به صورت یکتا از سامانه سازمان اخذ و بر روی صورتحساب بیمه‌شده درج می‌شود. این شناسه تأییدکننده اعتبار بیمه‌شده، برای پذیرش در بیمارستان است. همچنین این شناسه معادل یک برگ دفترچه بیمه محسوب می‌شود.

سَماد: سامانه مدیریت ارجاعات درمان که در سامانه بیمارستان‌ها تحت عنوان HID: Hospitalization-ID شناخته می‌شود.

شناسه رهگیری جایگزین: شناسه‌ای که در صورت عدم امکان تولید شناسه رهگیری سَماد، برای درج در صورتحساب بیمار، توسط ناظر بیمه در بیمارستان ارائه می‌شود.

سامانه مدیریت اطلاعات بیمارستانی (HIS): نرم‌افزاری است که در بیمارستان‌ها مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و وظیفه مدیریت منابع بیمارستانی و تشکیل پرونده بیماران در بیمارستان را برعهده دارد.

طاهر موهبتی
مدیرعامل

قاسم جان‌بابانی
معاون درمان

سرویس های استحقاق سنجی: مجموعه وب سرویس های الکترونیکی مبتنی بر پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور است که در طی آن اطلاعات هویتی و بیمه ای بیمه شده، خدمت دریافتی، محل ارائه خدمت و ارائه دهنده آن، بررسی و ارزیابی می شود.

سرویس اعتبارسنجی: بخشی از فرآیند استحقاق سنجی است که در طی آن صرفاً اطلاعات هویتی و بیمه ای بیمه شده بر اساس محل ارائه خدمت، در زمان پذیرش به صورت برخط توسط سامانه اطلاعات بیمارستانی (HIS) از سامانه سازمان دریافت و در صورت تأیید مسئول پذیرش، شناسه رهگیری سَما د صادر خواهد شد.

تبصره: مجموعه وب سرویس هایی که وظیفه ارزیابی قوانین ارائه خدمات درمانی به بیمه شده را دارند، در نگارش های بعدی خدمات الکترونیکی استحقاق سنجی ارائه خواهد شد.

هم پوشانی: برخورداری همزمان از دو یا چند پوشش بیمه پایه سلامت.

۴- قوانین و مدارک مرتبط:

۱) بند «ه» تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کشور

۲) بند «ث» ماده ۶۷ و بند «ج» ماده ۷۰ قانون برنامه ششم توسعه

۳) مصوبات استقرار دولت الکترونیک

۴) شرح وظایف کارشناس/کارشناس مسئول ناظر مقیم در بیمارستان

۵) دستورالعمل های نظارت بر مؤسسات تشخیصی _ درمانی وزارت و سازمان

۵- فرایند انجام کار

۵-۱- شماره ملی بیمه شده، توسط واحد پذیرش در سامانه مدیریت اطلاعات بیمارستانی (HIS) ثبت و این سامانه از طریق

سرویس استحقاق سنجی (اعتبارسنجی)، اطلاعات بیمه ای و هویتی بیمه شده را دریافت، نمایش و درج می کند.

اطلاعاتی که در این مرحله نمایش داده می شود، شامل نام، نام خانوادگی، آدرس، عکس، تاریخ تولد، جنسیت، وضعیت

تأهل، صندوق بیمه ای (نوع خدمت بیمه ای)، تاریخ اعتبار (و حتی المقدور بیماری های ثبت شده) در سامانه سازمان

برای وی است.

تبصره: اطلاعات هویتی فرد بایستی بصورت برخط در HIS ثبت گردد.

۵-۲- در صورتی که حداقل اطلاعات مربوط به بیمه شده، شامل صحت شماره ملی، تطبیق آن با نام و نام خانوادگی، صندوق

بیمه و اعتبار آن درست باشد، مسئول پذیرش همزمان با پذیرش، شناسه رهگیری سَما د را دریافت خواهد نمود.

۵-۳- پس از دریافت شناسه رهگیری سَما د، بیمارستان مجاز به پذیرش بیمه شده است. در غیر این صورت مطابق

بند ۵-۵ و ۵-۶ با اطلاع به بیمار، اقدام می شود.

طاهر موهبتی
مدیر عامل

قاسم جان بابانی
معاون درمان

شیوه‌نامه استحقاق سنجی (اعتبارسنجی) درمان بیماران بستری

- ۴-۵- در مواردی که به هر علت سرویس الکترونیکی برخط استحقاق‌سنجی (اعتبارسنجی) در زمان پذیرش بیمار در دسترس نباشد، بیمارستان موظف است ضمن پذیرش بیمار، در اولین فرصت قبل از ترخیص، نسبت دریافت شناسه رهگیری سَمد برای بیمه‌شده اقدام نماید.
- ۵-۵- در صورت پذیرش بدون اخذ شناسه رهگیری سَمد، (مثلاً به دلیل عدم تطابق اطلاعات هویتی یا بیمه‌ای) کارشناس ناظر بیمارستانی باید با بررسی‌های لازم در صورت امکان نسبت به دریافت شناسه رهگیری سَمد اقدام نماید.
- ۶-۵- در صورتی که به هر علت امکان فنی دریافت شناسه رهگیری سَمد فراهم نباشد (مانند قطع برق، قطع شبکه و ...)، توسط کارشناس ناظر بیمارستانی باید به روش دستی نسبت به اخذ مستندات مورد نیاز اقدام و شناسه رهگیری جایگزین دریافت نماید.
- ۷-۵- در صورت وجود همپوشانی بیمه‌ای، مراتب از طریق اخذ نظر فرد بیمه‌شده و اعمال نظری نسبت به پذیرش و اخذ شناسه رهگیری سَمد اقدام می‌شود.
- تبصره: رفع همپوشانی بیمه‌ای مطابق ضوابط بیمه‌گری توسط سازمان بیمه‌گر مربوطه بطور سیستماتیک عمل می‌شود.
- ۸-۵- استعلام کد شناسایی هویت اتباع خارجی باید به صورت سیستمی و از طریق سرویس استحقاق‌سنجی سازمان انجام شود. در مورد نوزادان نیز شماره ملی مادر برای اخذ شناسه رهگیری سَمد ملاک عمل است.
- ۹-۵- صدور شناسه رهگیری سَمد برای بیمار تنها به معنی احراز هویت بیمه‌شده و استحقاق سنجی درمان است و بررسی تعهد سازمان نسبت به خدمات ارائه شده در بستری بیمار، توسط ناظر بیمارستانی انجام می‌شود.
- ۱۰-۵- شناسه رهگیری سَمد که از طریق سامانه سازمان برای بیمار صادر می‌شود، باید توسط HIS در تمام صفحات پرونده بستری بیمار و صورتحساب صادر شده برای بیمار بصورت عددی و بارکد درج شود. در صورت عدم درج شناسه سَمد پرسنل بیمارستان مکلفند طی حداکثر ۲۴ ساعت به کارشناس ناظر بیمارستان اطلاع دهند و نامبرده نسبت به رفع نقص اقدام نماید.
- ۱۱-۵- مبنای رسیدگی به اسناد بستری، شناسه رهگیری سَمد ثبت شده بر صورتحساب بیمارستانی است.
- ۱۲-۵- کلیه اطلاعات بیمه‌شدگان محرمانه تلقی شده و هر گونه سوء استفاده مشمول قوانین مربوطه خواهد بود.
- ۱۳-۵- ناظر بیمارستانی لازم است هر روز فهرست شناسه‌های رهگیری را با رؤیت شخص بیمه‌شده، بررسی نموده و در صورت تأیید تطابق هویت وی با مشخصات اعلامی و نیز تعهد خدمات ارائه شده به بیمار نسبت به تأیید چرخه درمان با پوشش بیمه‌ای اقدام نماید.
- ۱۴-۵- ضروریست کد رهگیری پرونده به فرد بستری شده از طریق پیامک یا از هر طریق دیگر اعلام گردد.
- ۱۵-۵- در خصوص مصدومین تصادفی، پذیرش اورژانس یا پذیرش بیمارستان موظف است قبل از ترخیص بیمار کد سَمد را اخذ و بر روی تمامی برگه‌های بستری یا سرپایی بیمار ثبت نمایند و سازمان مکلف است کد سَمد را به سامانه مصدومین تصادفی کشور ارسال نماید.

طاهر موهبتی
مدیرعامل

ناسم جان‌بابانی
معاون درمان